

[Nørskov.]

ikke tænke mig, at der er mange, der for Alvor kan mene, at Jordprisen vil stige i den kommende Tid. Jeg synes tværtimod, der er stor Udsigt til, at Jordprisen vil falde.

Det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre) mente, at det Beløb, Venstre vil stille til Raadighed til Udstykning, vil bevirke en Stigning i Jordprisen, men det vil efter min Mening slet ikke blive Tilfældet, idet dette Beløb spiller saa lille en Rolle i Forhold til den Omsætning, der aarlig finder Sted her i Landet, at det praktisk talt ikke kan mærkes. For øvrigt vil jeg sige til det ærede Medlem, at jeg har gjort den Erfaring, at naar jeg har kunnet betale kontant, har jeg næsten altid kunnet købe billigere, end naar jeg har maattet købe paa Kredit, og hvad der gælder i det smaa, gælder som Regel ogsaa i det store. Staten kan jo betale kontant, og derved kan den absolut ogsaa trykke Jordprisen ned. Jeg mener derfor, der er lige saa stor Sandsynlighed for, at Jordprisen trykkes nedad, falder, som Følge af Venstres Forslag, end der er for, at den stiger.

Det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre) anførte ogsaa som Begrundelse for Ekspropriationens Berettigelse, at ellers kunde man ikke komme til Hjælp Ejere af de smaa Ejendomme fra 1 op til 5 Tdr. Land, hvoraf mange ønskede at faa et selvstændigt Husmandsbrug. Ja, men for at hjælpe saadanne Brug til mere Jord ad den Vej maa der ifølge Regeringens Forslag nødvendigvis ligge en Ejendom ved Siden af paa 50 ha., eventuelt 40 ha., ellers kan et lille Brug ikke hjælpes til mere Jord. Det vil vist ikke være Tilfældet ret mange Steder, jeg tror ikke, man paa den Maade kan hjælpe ret mange. Nej, skal de mindre Brug hjælpes til mere Jord ad Ekspropriationens Vej, bliver man sikkert nødt til at gaa længere ned med Ekspropriationsgrænsen, ellers bliver det, tror jeg, kun i ganske faa Tilfælde, man kan hjælpe. Vi har jo ogsaa en Udtalelse fra den højtærede Landbrugsminister om, at han er villig til, og ogsaa mener, det kan være berettiget, at gaa længere ned med Grænsen. Jeg tror, den faldt under Behandlingen af Jordlovsforslaget i Fjor. Men for øvrigt anstillede det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen i sin Tid en Undersøgelse over dette Forhold, og saa vidt jeg husker, kom han til det Resultat, at mange af de Folk, som har de mindre Brug, egentlig slet ikke egnede sig til at være

selvstændige Husmænd, til at være Jorddyrkere. Det ærede Medlem sagde, at mange af den Slags Folk havde anden Beskæftigelse, og udtalte om dette Spørgsmaal følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse gerne vil citere — det findes i Rigsdagstidende fra Samlingen 1925—26, Sp. 2268:

„Ja, der er mange, der egner sig fortrinligt til at eje Huse med 2—3 Tdr. Land og gaa paa Arbejde og aldrig faar nogen Plads i Livet, der svarer bedre til deres Evner og Anlæg end netop dér.“ Saadan var det ærede Medlems Mening om dette Spørgsmaal efter en Undersøgelse, som han havde foretaget i flere af Sjællands Kommuner.

Jeg skal ikke komme dybere ind paa Spørgsmaalet om Ekspropriation, endskønt det jo for Landbrugserhvervet spiller den allerstørste Rolle, men kun sige, at det er givet, at i det Tilfælde, man indfører saadanne vilkaarlige Ekspropriationsbestemmelser, vil det skabe stor Usikkerhed i hele Landbrugserhvervet. Den enkelte Landmand vil ikke kunne disponere med Fremtiden for Øje, naar han stadig kan frygte for, at der kommer en Kommission og eksproprierer hans Jord. Det vil derfor efter min Mening ogsaa føre til, at man svækker Initiativet og Virkelysten hos Landmændene. Dette er særlig uheldigt i en Nedgangstid, hvor Landbruget maa sætte alle Sejl til for at fremme Produktionen.

Ganske vist vil det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre) ikke indrømme, at vi er inde i en Landbrugskrise. Jeg synes ellers, den er tilstrækkelig mærkbar, naar Forholdet er dette, at Priserne for vore Salgsvarer ligger paa Linie med Priserne fra før Krigen, ja, vel nærmest under dem, medens en Række Udgiftposter er 2—3 Gange saa høje som før Verdenskrigens Udbrud. For blot at nævne eet Omraade, nemlig vor Ejendomsbeskatning til Amt og Kommune. Den var i 1913—14 paa godt 20 Mill. Kr., nu er den paa godt 60 Mill. Kr., Sønderjylland ikke medregnet. Det drejer sig her om en Stigning paa indtil 200 pCt. fra Tiden før Krigen til nu. Har det ærede Medlem ikke mærket, at vore Salgsvarer i den sidste Tid er gaaet ganske kolossalt ned? Saa vidt jeg ved, driver det ærede Medlem selv en Landejendom, og jeg synes derfor, det lyder utroligt, at han ikke har mærket det. Jeg skal nævne, at fra Efteraaret 1929 indtil nu er Smørprisen faldet med ca. 27 pCt., Flæskeprisen med 33 pCt., og saaledes kunde der nævnes flere Artikler, men disse